

Tid til haven

Havetips uge 10

Af: Marianne Bachmann Andersen

Alt hvad du ønsker dig

Billede: froeposer.jpg

Nu er det forår – i hvert fald ifølge kalenderen. Mange steder er sneen helt væk og jorden tør langsomt dag for dag. Drivhuset og vindueskarmene skal fyldes op med nye spæde planter, men hvordan sikrer du dig succes med at så selv?

Først og fremmest skal du sørge for, at dine frø er spiredygtige. Har du høstet dem selv, skal de renses for tomme frøskaller og det er en god idé at skære nogle igennem for at se, om der er "liv" indeni. Du har nok gemt nogle i gamle frøposer fra sidste år. Har de ligget i et hjørne i drivhuset, vil de fleste have mistet spireevnen, men har du opbevaret dem tørt, køligt og mørkt, vil mange af dem kunne spire. Husk at tjekke, hvilken dato der er udløbsdatoen – ikke alle frø spirer flere år i træk. Allerbedst er det dog at anskaffe nye friske frø. I dit havecenter fører vi kun kvalitetsfrø – så vil du sikre dig, at spireevnen er god, skal du købe dem her. Vores sortiment er særdeles stort, så du kan få næsten alt, hvad du ønsker dig!

Dernæst skal du bruge planteplugs eller såbakker. God såjord består af en fin porøs spagnum i god kvalitet. Mængden af gødning i såjord skal være minimal, så de nye spirer ikke svides, så almindelig spagnum skal du ikke bruge. Jorden skal være fugtig, men ikke fuldt vandmættet. Sådybden står på hver enkelt pose og det er især følgende planter, der er aktuelle at så her i marts måned.

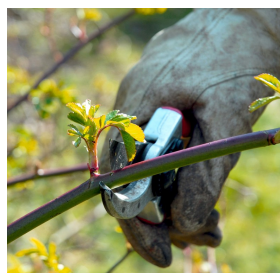
Grøntsager:

Artiskok, aubergine, græskar, kål, løg, majs, melon, peber, porrer, radise, salat, selleri, blegselleri og tomat.

Blomster:

Blåkvast, efterårsasters, flittiglise, jernurt, lobelie, løvemund, petunia, salvia, sommergeorginer, sølvblad, Susanne med det sorte øje og ærteblomst.

Har du drivhus, kan du allerede nu starte foråret her. Hent krukker, jord og frøposer herind og nyd det tidlige forår. Husk at planterne i drivhuset hurtigt tørrer og derfor skal vandes!

Hvornår og hvad skal beskæres

Billede: Beskaering.jpg

Hovedparten af havens planter skal IKKE beskæres nogensinde! Træer og buske vokser helt naturligt til den størrelse, som generne er kodet til, så der er ikke nogen regel om, at de skal beskæres hvert år. Synes du alligevel, at planterne i din have er for høje, brede eller tætte, kan langt de fleste planter med fordel udtyndes eller beskæres. Har du først besluttet dig for at beskære buske og træer i din have, skal du fortsætte med at beskære HVERT år. Afhængigt af, hvor kraftig en beskæring, du rykker ud med, vil planten nemlig reagere med modvækst i form af utilsigtede lange skud. Planter, som jeg ALTID beskærer i det tidlige forår, er:

- Sentblomstrende klematis. Dem klipper jeg ned til 10 cm over jordens overflade og får blomster i en højde på 2 – 4 m i stedet for 6 – 8 m oppe.
- Æble- og pæretræer. Jeg vil gerne have åbne træer, så der kommer masser af lys ned til frugterne. Hvert år fjerner jeg sidste års lange "ris" og justerer grene, som sidder for tæt på hinanden.
- Frugtbuske. Som en fornyelseskur for solbær, ribs og stikkelsbærbuskene fjerner jeg ca. 1/3 af alle grene så langt mod jordens overflade, som muligt. Jeg tager altid de ældste først.
- Hindbærbuske klippes afhængigt af sorten. Sommersorterne beholder jeg de skud, som endnu ikke har produceret bær, men fjerner resten. På efterårssorterne klippes alle skud helt ned til bunden.
- Roser. Buket og storblomstrede klippes helt tilbage mens de historiske tyndes og slyngroserne kun skæres tilbage til friskt ved.

Er græsset ikke grønt?

Billede: Graes kalk 02.jpg

Græsset må helst ikke betrædes, så længe der ligger sne på det. Når sneen er smeltet væk er plænen våd, for frosten har ikke helt sluppet taget i jordens øverste lag, så smeltevandet står bare og ligner en sump! Græsset er helt gulligrønt og ser vissent ud. Men fortvivl ikke – det skal nok blive grønt igen og mange gange helt af sig selv!

Hav tålmodighed lidt endnu og vent med at finde løvriven frem for at fjerne mos og døde planterester. Skulle du have lavtliggende områder, hvor vandet samles, kan du med fordel bruge en greb og lave lodrette drænhuller så vandet hurtigere ledes væk og får overfladen til at tørre op. Vær klar til at strø kalk og gødning, men vent til jordens temperatur er plus 5 – 7 grader, for før vokser rødderne ikke og kan få glæde af din indsats.

Sneglefri have

Billede: Snegl.jpg

Alle danske haveejere har et ambivalent forhold til dyr i haven. Mariehøns er søde og kønne at se på, men sneglene er slimede og ulækre! Den aggressive iberiske skovsnegl har mange lært at leve med og mod. Mange gode husgeråd florerer i aviser og på internettet og kreativiteten er stor. Mekaniske aflivningsmetoder som at klippe, spidde og drukne dyrene er brugt, mens de mere humane metoder som at give dem jernproduktet Ferramol, nok må være at foretrække for langt de fleste haveejere. Min egen erfaring er i hvert fald, at en kombination af at mindske sneglens mulighed for at overvintre i kompostbunker og grenstakke samt barriereudlægning af Ferramol i køkkenhaven, er stærkt medvirkende til at holde bestanden nede på et minimum. I regnvåde perioder er en runde med saks og spand en god måde at få udryddet et betydeligt antal individer på kort tid. Har du børn vil "jagten" på snegle i haven jo kunne supplere lommepengene og hvorfor ikke belønne en værdifuld havehjælp og samtidig gøre det til en leg?